

Školní družina při ZŠ Svitavy, Felberova 2

1. Identifikace školní družiny

ÚDAJE O ŠKOLNÍ DRUŽINĚ:

Adresa:

Školní družina při Základní škole Svitavy, Felberova 2

Felberova 669/2, 568 02 Svitavy – Lány

Ředitelka:

Mgr. Jana Pazderová, tel.: 461 534 935

Vedoucí vychovatelka:

Lenka Kvasničková, tel.: 461 532 816

Kontakty:

kancelář školy – tel: 461 534 325

e-mail: skola@zsfelberova.svitavy.cz

webové stránky: www.zsfelberova.svitavy.cz

IZO – školní družina: 117800627

Zřizovatel: **Město Svitavy T. G. Masaryka 35, 568 02 Svitavy**

Kontakty: **tel.: 461 550 211 fax: 461 532 141**

e-mail: radnice@svitavy.cz

Platnost dokumentu: **od 1. 9. 2019**

Program školní družiny usiluje o utváření zdravé dětské osobnosti, která je schopna si najít místo v sociální skupině, je odolná vůči negativním jevům a je vybavena žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji. Klademe důraz na zájmové vyžití žáků, rozvoj tvořivosti a dostatečnou regeneraci sil žáků po vyučování v souladu s požadavky psychohygiény.

2. Charakteristika zařízení

- školní družina při ZŠ Svitavy, Felberova 2, 568 02 Svitavy-Lány
- 150 žáků v pěti samostatných odděleních

- 30 žáků v jednom oddělení
- oddělení jsou věkově smíšená

3. Konkrétní cíle vzdělávání

- rozvoj dětské osobnosti
- rozvoj poznávacích a sociálních způsobilostí žáků
- výchova ve volném čase (široká nabídka spontánních aktivit i řízených činností)
- výchova ke vhodnému využití volnému času (snaha vybavit žáky množstvím námětů pro činnost mimo družinu)
- uplatňování prevence sociálně nežádoucích jevů
- budování a rozvoj klíčových kompetencí žáků:

1. Kompetence k učení – vychovatel vede žáky k dokončování prací a hodnocení svých prací, hledání souvislostí mezi jevy, ke kladení otázek

2. Kompetence k řešení otázek – vychovatel vede žáky k používání odpovídajících myšlenkových pochodů, ke schopnosti rozlišovat mezi správnými a chybnými řešeními a postupy, podněcuje kreativitu

3. Kompetence komunikační – vychovatel rozvíjí řečový projev žáků, umění naslouchat ostatním, podněcuje i využívání mimoslovních prostředků komunikace

4. Kompetence sociální a personální – vychovatel podporuje samostatné rozhodování žáků, rozpoznávání vhodného a nevhodného chování, uvědomování si důsledků svého

chování, posiluje schopnost spolupráce v týmu a schopnost přijmout kompromis, učí žáky umět odmítnout nevhodnou nabídku (říci ne), pomáhá žákům vytvářet si reálnou představu o sobě samém

5. Kompetence občanské – vychovatel podporuje a rozvíjí podíl žáků na činnosti školní družiny, uvědomování si svých práv a povinností, učí žáky dbát o zdraví a bezpečí své i svých vrstevníků a chovat se šetrně k životnímu prostředí

6. Kompetence pracovní – vychovatel učí žáky poznávat různé materiály a nástroje a učí žáky tyto materiály a nástroje používat, seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti při pracovních činnostech, podporuje rozvoj účinné spolupráce mezi žáky

Při své činnosti vychází školní družina především z výchovné a vzdělávací strategie školy. Znamená to, že:

- vychovatel se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků
- vychovatel klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- vychovatel zadává úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vychovatel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- vychovatel zadává úlohy, při jejichž řešení žáci spolupracují
- vychovatel zadává úlohy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vychovatel sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok
- vychovatel umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce

4. Délka vzdělávání

- Vzdělávání ve školní družině probíhá ve školním roce
Školní družina je v provozu:
 - ve dnech školního vyučování od 6:00 h do 8:00 h a od 11:40 h do 16:30 h
 - ve dnech vedlejších prázdnin (podzimní, vánoční, pololetní, jarní a velikonoční) a ředitelského volna od 7:00 h do 15:00 h a to pouze tehdy, je-li přihlášeno nejméně 10 žáků (viz Vnitřní řád ŠD)

- Příležitostné akce organizované školní družinou trvají různě dlouhou dobu podle charakteru akce. Rodiče jsou předem o těchto konkrétních akcích informováni písemně v deníčku ŠD nebo na přihlášce na akci.

5. Formy vzdělávání

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou:

- pravidelné denní docházky – nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců,
- pravidelné docházky – v rozsahu nejméně 1x za dva týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, která není pravidelnou denní docházkou,
- nepravidelné a příležitostné docházky – v jiném rozsahu, než je uvedeno v předchozích dvou bodech.

6. Obsah vzdělávání a časový plán vzdělávání

- Pravidelné činnosti
 - zájmové činnosti esteticko výchovné, pracovní technické, hudební, literární, tělovýchovné
 - rekreační činnosti – vycházky, pohybové hry v místnosti, hry na hřišti apod.
 - příprava na vyučování – pouze formou didaktických her

- Příležitostné činnosti:

– návštěvy kin a divadel, knihovny a muzea, výlety, besídky, sportovní soutěže, oslava Dne dětí apod.

- Spontánní činnosti:

– hry na hřišti, v přírodě či v místnosti dle vlastního výběru žáků (žáci si volí z několika nabízených možností a dbají pokynů vychovatele)

Činnost a výchovné působení vychovatelů v odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času. Důležitý je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, přitažlivosti a pestrosti ve všech oblastech činnosti družiny. Jednotlivé aktivity jsou zapracovány v týdenní skladbě zaměstnání. Školní družina také umožňuje žákům účast na školních zájmových kroužcích (sportovní kroužky, akvaristika, náboženství, kroužky angličtiny).

Oddělení školní družiny jsou věkově smíšená a proto program prolíná jednotlivými ročníky a je přizpůsobován věku žáků v oddělení a také se dotýká průřezových témat.

Použité zkratky pro průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova	OSV
Výchova demokratického občana	VDO
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	EGS
Multikulturní výchova	MKV
Enviromentální výchova	EV
Mediální výchova	MDV

Vzdělávací program ŠD je rozdělen do tří bloků odpovídajících ročním obdobím:

Podzim (září, říjen, listopad)

- seznamování s prostředím školy a školní družiny
- seznamovací hry, poznávání nového kolektivu (OSV)
- výtvarné práce s tematikou podzimu (EV)
- písně, říkadla a básně s podzimní tematikou
- vycházky do přírody se sledováním změn v přírodě
- sběr přírodnin (EV)
- zpracování přírodnin a dalších drobných materiálů (EV)
- podzimní výstava žákovských prací
- drakiáda

Zima (prosinec, leden, únor)

- výtvarné práce s tematikou adventu, Vánoc a zimy (EV)
- poznávání různých výtvarných technik a jejich využití v praxi
- básně, říkadla a písně se zimní tematikou
- výroba drobných předmětů a dárků z papíru, drobných materiálů a přírodnin (EV)
- výstava žákovských prací s vánoční a zimní tematikou
- seznamování s lidovými vánočními zvyky a tradicemi (MKV)
- společné zdobení vánočního stromku
- vánoční besídka s kulturním programem
- výroba dárků k zápisu do 1. tříd

- vycházky do zimní přírody (EV)
- hry na sněhu, sáňkování, stavby ze sněhu
- bruslení
- seznamování s masopustními zvyky a tradicemi
- karneval (MKV)

Jaro (březen, duben, květen, červen)

- vycházky do přírody se sledováním změn v přírodě (EV)
- výtvarné práce s tematikou jara, Velikonoc, květin apod. (EV)
- práce s drobným materiálem a příprava výrobků s jarní a velikonoční tematikou (EV)
- pěstitelské pokusy a péče o pokojové květiny ve družině
- soutěž ve skákání přes švihadlo – Skokan roku
- oslava Dne dětí – zábavné soutěžní odpoledne
- Šipkovaná s hledáním pokladu
- Atletický trojboj

– rekreační vycházky a pobyty na dětském hřišti,

– pohybové a sportovní hry v tělocvičně.

Hodnocení:

- Hodnocení práce žáků v ŠD probíhá průběžně pomocí družinových deníčků. Na konci školního roku jsou děti hodnoceny prostřednictvím tzv. Chvalometrů. Zde se vyzdvihují zvláště pokroky konkrétních žáků v jednotlivých oblastech a je oceňována především snaha.

Využíváme možnosti vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně vzdělávací práce školní družiny. Svými specifickými prostředky přinášíme nové podněty a obohacujeme poznatky v těchto vzdělávacích oblastech:

Člověk a jeho svět:

- seznamování s prostředím školy a jejím okolím
- seznamování a sžívání s kolektivem žáků, zařazení do kolektivu, respektování pravidel vzájemného soužití (OSV)
- poznávání vztahů v rodině a mezilidských vztahů (OSV)
- posilování vzájemné úcty a úcty ke starším osobám (zdravení, poděkování, nabídka pomoci) (OSV)
- poznávání důležitých míst a budov ve městě, historických památek ve městě a blízkém okolí (VDO)
- seznamování s regionálními pověstmi, bájemi, tradicemi a zvyky (VDO)
- prohlubování návyku správného stravování, hygieny, péče o své zdraví a bezpečné chování při hrách a dalších činnostech

Člověk a příroda:

- sledování změn v přírodě v průběhu celého roku (EV)
- poznávání nejběžnějších druhů rostlin a živočichů (EV)
- poznávání vlastností přírodnin a jiných dostupných materiálů, které žáci využívají při své práci (EV)
- seznamování s jinými evropskými zeměmi, jejich přírodou a zvyky (besedy o dovolených, besedy nad encyklopediemi a časopisy) (EGS)

Umění a kultura:

- poslech a nácvik dětských písní, lidových písní, vyjádření hudby pohybem
- četba a dramatizace pohádek a říkadel, seznamování s lidovými pranostikami, básněmi a písněmi spojenými s určitým obdobím roku (Vánoce, Velikonoce, jaro, podzim, zima, masopust apod.)
- poznávání lidových tradic a zvyků, seznamování s významnými dny roku (VDO)

- seznamování s hudebními nástroji
- seznamování s rozličnými výtvarnými technikami a jejich zkoušení, výroba drobných předmětů z různých dostupných materiálů a přírodnin (EV)
- výtvarné vyjádření různých témat
- poslech jednoduchých písniček a říkadel v anglickém jazyce (MKV)

Člověk a zdraví:

- pohybové hry v přírodě i v místnosti, vycházky, jógová cvičení, hry v tělocvičně
- sezónní sporty podle možností (bruslení, sáňkování, atletika apod.)
- seznámení se zásadami správné výživy, péče o zdraví a první pomoci (OSV)
- seznámení se zásadami bezpečného chování (OSV)
- budování a posilování mezilidských vztahů v žákovském kolektivu, komunikace mezi žáky (OSV)
- vzájemné naslouchání a respektování odlišného názoru (OSV)
- kompenzace sedavých zaměstnání během vyučování přiměřeným spontánním pohybem
- rozvoj pohybových a sportovních schopností a dovedností žáků
- zařazování kondičních her a cvičení (některé budou obohacovány o pokyny v angličtině)

Člověk a svět práce:

- zpracování různých dostupných materiálů a přírodnin (EV)
- spolupráce na výstavách žákovských prací
- zvládání jednoduchých pracovních postupů a manipulace s jednoduchými nástroji
- práce se stavebnicemi- konstrukce podle návodu i vlastní fantazie
- seznamování s různými obory lidské činnosti (řemesla, zaměstnání)

7. Podmínky pro přijetí, průběh a ukončení vzdělávání

- Přijetí do ŠD
- probíhá na základě kompletně vyplněného zápisního lístku,
- přijímání jsou žáci 1. stupně,
- kritériem pro přijetí je věk žáka.
 - Průběh vzdělávání je evidován v Přehledu výchovně vzdělávací práce.
 - Ukončení vzdělávání
- písemným odhlášením žáka,
- ukončením docházky pro závažné porušování Vnitřního řádu školní družiny; o ukončení docházky v tomto případě rozhoduje ředitelka školy,
- ukončení docházky pro neplacení úplaty za ŠD; o ukončení docházky v tomto případě rozhoduje ředitelka školy.

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

Žákům je věnována individuální péče vychovatele podle potřeb konkrétního žáka a na základě doporučení ŠPZ. Na základě doporučení ŠPZ mohou s žáky i ve školní družině pracovat asistenti pedagoga.

Úzce spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Svitavách, dále se Střediskem výchovné péče Alfa, ale také např. se SPC Bystré, SPC Kamínek, SPC Skuteč

a jinými poradenskými zařízeními. Z této spolupráce pak vychází i doporučení do školní družiny, které je realizováno ve spolupráci se školním speciálním pedagogem nebo se školním psychologem (jsou-li na škole přítomni). Péči o žáky se SVP zajišťuje vychovatel, má-li žák přiděleného asistenta i do školní družiny, pak ve spolupráci s asistentem pedagoga.

Mezi činnosti, které může žák ve školní družině pod dohledem vychovatele nebo asistenta pedagoga vykonávat, patří např. reedukace oslabených dílčích oblastí, příprava na vyučování, vypracování domácích úkolů, výroba pomůcek do výuky atd. Tyto činnosti jsou vždy popsány v individuálním vzdělávacím plánu a minimálně jednou za půl roku jsou vyhodnocovány ve spolupráci s třídním učitelem a školním speciálním pedagogem, nebo jinou pověřenou osobou.

Školní speciální pedagog úzce spolupracuje s vedoucí školní družiny a koordinuje péči o žáky se SVP. V rámci školní družiny nabízí reedukace, např. logopedickou prevenci, nebo ve spolupráci se školním psychologem nácviky sociálních dovedností. Dále dohlíží nad prací asistentů, metodicky je vede a zajišťuje jejich proškolení.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

9. Materiální podmínky

Současný stav:

Školní družina má čtyři samostatné místnosti pro činnost samostatných oddělení, která se nacházejí v přízemí školní budovy. Páté oddělení je umístěno v 1. patře a o prostor se dělí s kmenovou učebnou. Ke svým činnostem využívá družina i další prostory a zařízení školy. Jsou to tělocvična, cvičná kuchyňka, knihovna, sportovní areál, učebna s interaktivní tabulí a učebna hudební výchovy. Využíváno je i zařízení města (stadion, dětská hřiště). Všechna oddělení jsou vybavena hračkami, stavebnicemi a dalším materiálem a toto vybavení se podle finančních možností školy pravidelně doplňuje a obnovuje.

Výhled:

Školní družina usiluje o dovybavení novým nábytkem, relaxačními herními prvky a dále pak novými hračkami.

10. Personální podmínky

Současný

stav:

Všechna čtyři oddělení jsou vedena plně kvalifikovanými pedagogy. Vychovatelé využívají nabídky vzdělávacích center ke zvyšování a doplňování své kvalifikace a účastní se seminářů a vzdělávacích akcí.

Výhled:

Vychovatelé se i nadále budou vzdělávat v oblasti pedagogiky a psychologie, ale i v různých zájmových oblastech. Budou k tomu využívat aktuální nabídky seminářů či kurzů organizovaných vzdělávacími centry. Vzdělávací akce a semináře budou voleny tak, aby poznatky z nich mohly být bezprostředně využívány při práci s žáky.

11. Ekonomické podmínky

Úplata za ŠD:

- výši úplaty stanovuje ředitelka školy na základě doporučení zřizovatele,
- z úplaty se hradí část provozních nákladů za ŠD a neinvestiční náklady (hračky, pomůcky).

12. Podmínky BOZP

Podmínky BOZP jsou dány vnitřními předpisy vypracovanými odborně způsobilou osobou (bezpečnostní technik školy) platnými pro všechny úseky školy. Všichni vychovatelé jsou spolu s ostatními zaměstnanci školy proškoleni o BOZP dle platné legislativy.

Ve Svitavách dne 26. 8. 2019

Mgr. Jana Pazderová
ředitelka školy